

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Denetim ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı

SAĞLIK ALANINDA REKLAM

❖Sağlık alanında;

- Özel sağlık tesisleri, sağlık hizmet sunumu veya tıp meslekleri ile bağlantılı olarak;

«Herhangi bir mecrada yazılı, görsel, işitsel ve benzeri yollarla gerçekleştirilen ticari amaçlı pazarlama iletişimi niteliğindeki duyurular»

Reklam kapsamında değerlendirilir.

❖Sağlık alanında reklam yasaktır.

- ❖Sağlık alanında tanıtım ve bilgilendirme yapılabilir.
- ❖Maksadını aşan, örtülü veya açık **reklam yapılamaz ve yaptırılamaz.**

SAĞLIK ALANINDA TANITIM VE BİLGİLENDİRMENİN SINIRI

❖ Özel sağlık tesisleri için;

- Hasta kabul ve tedavi edilen uzmanlık dalları,
- Adres ve iletişim bilgileri,
- Hizmet verilen sağlık alanıyla ilgili sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteki bilgiler,

❖ Hekimler için;

- Akademik unvan,
- Muayene gün ve saatleri,
- Hasta kabul ettiği zaman ve mahal bilgisi, ile sınırlıdır.

TANITIM ve BİLGİLENDİRME MEVZUATI

- ❖ Sağlık alanında **reklam yasağı** ile **tanıtım ve bilgilendirme**nin kapsamı;
- 1219 Sayılı **TABABET VE ŞUABATI SAN'ATLARININ TARZI İCRASINA DAİR KANUN** (24 ve 40'ıncı maddeler)
- **ORGAN VE DOKU ALINMASI, SAKLANMASI, AŞILANMASI VE NAKLİ HAKKINDA KANUN** (4'üncü madde)
- **TIBBİ DEONTOLOJİ NİZAMNAMESİ** (8, 9 ve 39'uncu maddeler)
- **ÖZEL HASTANELER YÖNETMELİĞİ** (60 ve 60/A maddeler)
- **AYAKTA TEŞHİS VE TEDAVİ YAPILAN ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARI HAKKINDA YÖNETMELİK** (29 ve 30'uncu maddeler)
- **ULUSLARARASI SAĞLIK TURİZMİ VE TURİSTİN SAĞLIĞI HAKKINDA YÖNETMELİK** (12'nci madde)
- **2011/41 Sayılı Genelge** - Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulacak Sağlık Hizmetleri
- **2011/59 sayılı Genelge** - Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri
- **2013/15 sayılı Genelge** Özel Sağlık Kuruluşlarının Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri

Tanıtım ve Bilgilendirmede Temel İlkeler

İlgili mevzuat hükümlerine, genel ahlaka, tıbbi deontoloji ve meslek etiği kurallarına uygun ve doğru olarak yapılmalıdır.

Bilgilendirmeler; sadece konusunda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip hukuken yetkili sağlık meslek mensupları tarafından yapılabilir.

Sağlık tesislerinin hasta tedavi ettiği uzmanlık dallarından başka hastaları kabul ve tedavi ettiği intibainı uyandıracak şekilde halkı yanıltan, yanlış yönlendiren, insan sağlığını tehlikeye düşüren, talep ve haksız rekabet ortamı yaratan tanıtım ve bilgilendirme yapılamaz.

Kişilerin bilgi ve rızaları olmaksızın kişisel telefonları rastgele aranamaz, mektup, kısa ileti, elektronik posta ve sosyal paylaşım araçları vasıtasıyla ileti gönderilerek reklam ve tanıtım yapılamaz.

Doğruluğu bilimsel ve klinik olarak kanıtlanmamış, yerleşik tıbbi metot haline gelmemiş, Bakanlıkça tıbbi işlem olarak tanımlanıp düzenlenmemiş tıbbi ve tedavi yöntemleri hakkında açıklamalara yer verilemez, bu yöntemlerle hastalıkların tedavi edildiği veya tedaviye yardımcı olduğuna dair ifadeler kullanılamaz.

Check-up, tele sağlık yardımı, sağlık taraması, danışmanlık, bilgilendirme gibi sebeplerle aracı kuruluş, yayın ve iletişim kanalları vasıtasıyla belirli bir sağlık kuruluşuna yönlendirme yapılamaz.

İnternet arama motorlarına sağlık tesisleri ve hekimler tarafından kayıt yaptırılabilir. Ancak, kullanılacak anahtar kelimeler ve arama motorlarında çıkan sonuç sayfasında yer alan tüm bilgiler mevzuata aykırı olamaz.

Sağlık hizmetleri; özendirme, çekiliş ve hediye gibi pazarlama amaçlı sunulamaz ve bu amaca yönelik reklam, tanıtım ve bilgilendirme yapılamaz.

Sağlık hizmetlerinde; sosyal sorumluluk projeleri ve kampanyaları kapsamında yapılacak tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri öncesinde **Bakanlıktan** izin alınması zorunludur.

Tanıtım ve Bilgilendirmelerde Aykırılıkların Tespiti

CİMER başvuruları incelenir

İhbar/Şikayet/Başvurular araştırılır

Basın ve yayın organları takip edilir

Sağlık kuruluşlarının internet siteleri ve sosyal medya hesapları taranır

Olağan ve Olağan Dışı Denetimlerde var ise aykırılıkların tespiti yapılır

REKLAM KURULU ÜYELERİ

Başkanlığı, Bakanın görevlendireceği ilgili Genel Müdür tarafından yürütülen Reklam Kurulu;

- Bakanlığın ilgili genel müdür yardımcıları arasından görevlendireceği bir üye,
- Adalet Bakanlığının, bu Bakanlıkta idari görevlerde çalışan hâkim veya savcılar arasından görevlendireceği bir üye,
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görevlendireceği bir üye,
- **Sağlık Bakanlığının görevlendireceği bir üye,**
- Kültür ve Turizm Bakanlığının görevlendireceği bir üye,
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görevlendireceği bir üye,
- Türk Standartları Enstitüsünden bir üye,
- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyelerinin kendi aralarından seçeceği bir üye,
- Yükseköğretim Kurulunun, reklamcılık, iletişim veya ticaret hukuku alanında uzman öğretim üyeleri arasından görevlendireceği bir üye,
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin, Türkiye Medya ve İletişim Meclisi üyeleri arasından görevlendireceği bir üye,
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun görevlendireceği bir üye,
- Tüketici Konseyinin Konseye katılan tüketici örgütü temsilcileri arasından seçeceği bir üye,
- Reklam verenler derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye,
- Reklamcılar derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye,
- Türk Eczacıları Birliğinin görevlendireceği eczacı bir üye,
- Türk Diş Hekimleri Birliğinin görevlendireceği diş hekimi bir üye,
- Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinin görevlendireceği doktor bir üye,
- Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği avukat bir üye,

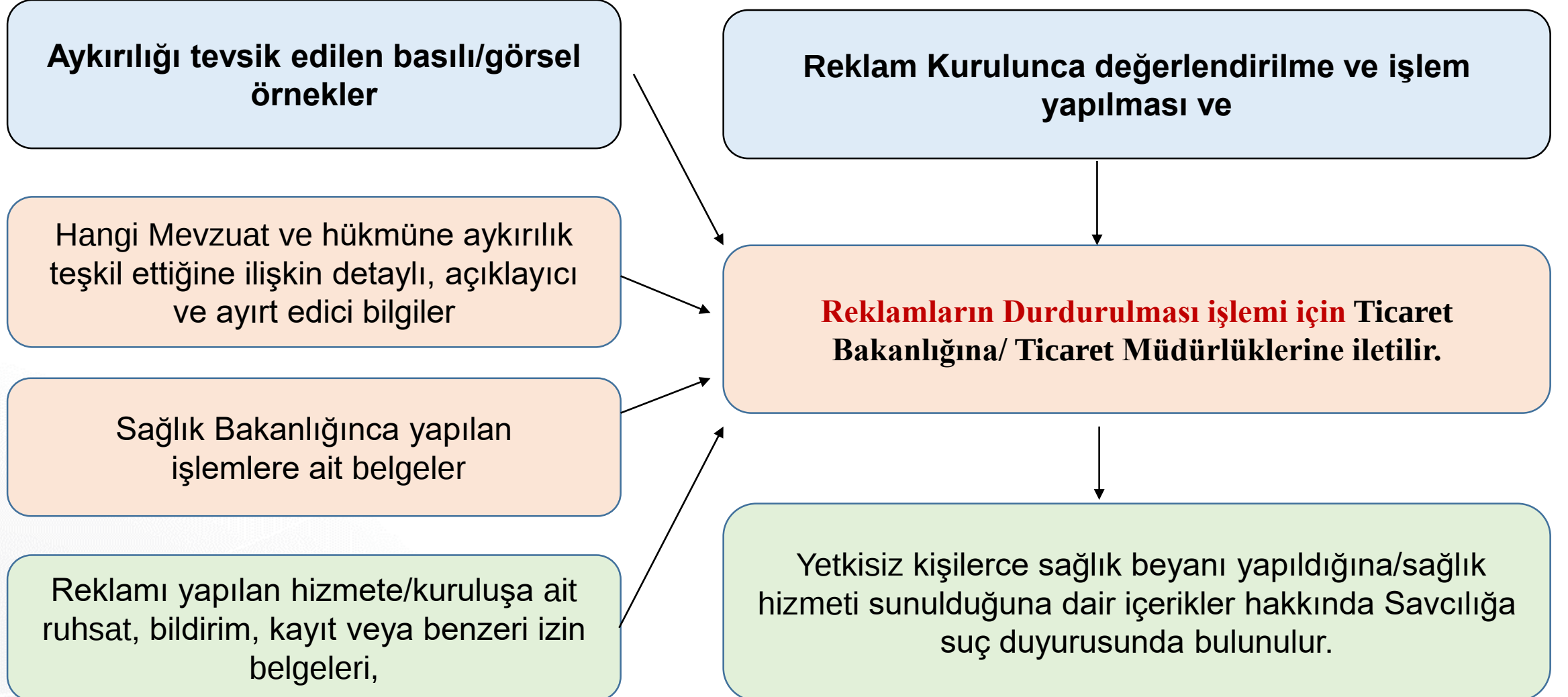
olmak üzere başkan dâhil on dokuz üyeden oluşur.

REKLAM KURULUNA BİLDİRİM

Reklam Kurulana Bildirim Dosyasının Kapsamı

Yapılan İdari Ve Adli İşlemler

Radyo ve Televizyon Kanallarındaki Tanıtım ve Bilgilendirme Faaliyetleri

- Ulusal ve yerel radyo ve televizyon kanallarında sağlıkla ilgili yapılan tanıtım ve bilgilendirme programlarına katılan, konuşma ve açıklama yapan sağlık meslek mensupları;
- Programdan önce iki nüsha olarak **taahhütname** imzalamakla yükümlüdür.
- Taahhütnamenin bir örneği ilgili yayın kuruluşunda muhafaza edilir ve ayrıca, bir nüshası da Bakanlığa gönderilir.

TAAHHÜTNAME

Topluma yönelik olarak radyo ve televizyonlarda yapacağım bilgilendirmelerde, halkın sağlığını koruma amacı ve mesleğimin gerektirdiği sorumluluk bilinci içerisinde;

- Kanunlara, genel ahlaka, tıbbi deontoloji ve sağlık meslekleri etik kurallarına uyacağımı,
- Dürüstlük ve tarafsızlık, saygınlık ve güven, nezaket ve saygı gibi temel etik ilkelerine uygun davranacağımı,
- Bilgilendirmelerimde, kendi uzmanlık/mesleki alanım sınırları içinde kalacağımı,
- Belirli bir hasta veya hastaların teşhis ve tedavisine yönelik olarak bilgilendirme yapmayacağımı,
- Kişileri yanıltacak, yanlış yönlendirecek ve paniğe sevk edecek şekilde konuşmayacağımı,
- Kişilerin, bilgi ve tecrübe eksikliğini istismar edecek şekilde veya abartılı iddialar ileri sürerek yanlış izlenim oluşturmayacağımı,
- Doğruluğu bilimsel ve klinik olarak kanıtlanmamış veya mevzuatla tıbbi işlem olarak tanımlanıp düzenlenmemiş tedavi ve yöntemler hakkında; bu yöntemlerin hastalıkları tedavi ettiği veya tedaviye yardımcı olduğuna dair bilgilendirme yapmayacağımı,
- Hastaların hekim veya sağlık kuruluşunu seçme hakkını ihlal edecek şekilde ve belirli bir kişi veya belirli bir sağlık kuruluşlarına yönlendirmeyeceğimi,
- Sağlık hizmetlerinin sonuçlarını garanti eden ve kesinlik vaat edecek şekilde konuşmayacağımı,
- Bilimsel yayınlardan yapılan alıntılar ve bilimsel terimleri yanıltıcı biçimde kullanmayacağımı,
- Sağlık kuruluşları ve sağlık meslek mensuplarına yönelik şiddete sevk edici, aşağılayıcı ve alay edici ifadeler kullanmayacağımı,
- Yürürlükteki mevzuata göre ülkemizde uygulanması yasaklanmış olan tıbbi işlemlere yönelik bilgilendirme yapmayacağımı,

Beyan ve taahhüt ederim.

Adı Soyadı:

İmza:

Diploma No:

TANITIM VE BİLGİLENDİRME FAALİYETLERİNDE AYKIRILIK TESPİTİ HALİNDE UYGULANAN ADLİ VE İDARİ İŞLEMLER

**Yetkisiz kişilerce
sağlık beyanında
bulunulması
halinde**

**3359 sayılı Sağlık
Hizmetleri Temel
Kanuna göre
savcılığa suç
duyurusunda bulunulur.**

**1219 Sayılı Tababet Ve
Şuabatı San'atlarının Tarzı
İcrasına Dair Kanun'a
Aykırı olarak reklam ve
teşekkür ilanı yazdıranlar
hakkında**

***Yüz Türk Lirasından bin Türk
Lirasına kadar idarî para cezası
verilir.» hükmüne göre yeniden
değerleme oranı uygulanarak idari
para cezası kesilir***

**Özel Hastaneler
Yönetmeliğine tabi
olan sağlık
kuruluşlarının tanıtım
ihlali halinde**

1. Tespit: Uyarı
2. Tespit: Uyarı
3. Tespit: Uyarı
4. Tespit: İki gün süreyle sağlık kuruluşunun acil sağlık hizmetleri dışındaki faaliyetleri durdurulur.
5. Tespit: Beş gün süreyle sağlık kuruluşunun acil sağlık hizmetleri dışındaki faaliyetleri durdurulur.

**Ayakta Teşhis Ve Tedavi
Yapılan Özel Sağlık
Kuruluşları Hakkında
Yönetmeliğe tabi olan
sağlık kuruluşlarının
tanıtım ihlali halinde**

1. Tespit: Uyarı
2. Tespit: Uyarı
3. Tespit: Uyarı
4. Tespit: İki gün süreyle sağlık kuruluşunun faaliyetleri durdurulur.
5. Tespit: Beş gün süreyle sağlık kuruluşunun faaliyetleri durdurulur.

**Uluslararası Sağlık
Turizmi Ve Turistin
Sağlığı Hakkında
Yönetmeliğe tabi
olan sağlık
kuruluşlarının
tanıtım ihlali
halinde**

1. Tespit: Uyarı
2. Tespit: Bir ay süreyle sağlık turizmi faaliyeti durdurulur.
3. Tespit: Üç ay süreyle sağlık turizmi faaliyeti durdurulur.

**Geleneksel Ve Tamamlayıcı
Tıp Uygulamaları
Yönetmeliğine tabi olan
sağlık kuruluşlarının tanıtım
ihlali halinde**

Bakanlıkça belirlenen bilgilendirme ve tanıtım hükümlerinin ihlali halinde sağlık kuruluşunun tabi olduğu ilgili mevzuat hükümleri uygulanır. Uygulamalara ilişkin tıbbi ürünler hakkındaki tanıtımlarda tıbbi ürün tanıtımına ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

**Üremeye Yardımcı
Tedavi Uygulamaları
Ve Üremeye
Yardımcı Tedavi
Merkezleri Hakkında
Yönetmeliğe tabi
olan sağlık
kuruluşlarının tanıtım
ihlali halinde**

1. Tespit: Uyarı
2. Tespit: Uyarı
3. Tespit: Uyarı
4. Tespit: İki gün süreyle sağlık kuruluşunun faaliyetleri durdurulur.
5. Tespit: Beş gün süreyle sağlık faaliyetleri durdurulur.

**Ağız Ve Diş Sağlığı
Hizmeti Sunulan Özel
Sağlık Kuruluşları
Hakkında Yönetmeliğe
tabi olan sağlık
kuruluşlarının tanıtım
ihlali halinde**

1. Tespit: Uyarı
2. Tespit: Uyarı
3. Tespit: Uyarı
4. Tespit: İki gün süreyle sağlık kuruluşunun faaliyetleri durdurulur.
5. Tespit: Beş gün süreyle sağlık faaliyetleri durdurulur.

Tanıtım ve Bilgilendirmelerde Aykırılık Halinde Yürütülen İşlemler

- ❖Sağlıkta tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri; ihbar/şikayet haricinde **Denetim Birimi** tarafından basın ve yayın organları, sosyal paylaşım ve internet siteleri üzerinden düzenli olarak taranır, afiş, tabela, billboard vb. incelemeleri yapılır.
- ❖Aykırı tanıtım ve bilgilendirme yaptığı tespit edilen kişi, kurum ve kuruluşlar ve bunlara ait web siteleri hakkında;

*Mesul müdür üç kez uyarılır.
*Bir yıl içerisinde dördüncü tespitte iki gün, beşinci tespitte beş gün süreyle sağlık kuruluşunun **acil sağlık hizmetleri** **sağlık dışındaki faaliyetleri** durdurulur.

*6502 sayılı, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun gereği Reklam Kurulunca değerlendirilmek ve işlem yapılmak üzere **Ticaret Bakanlığı/İl Ticaret Müdürlüklerine** gerekli bildirimler yapılır.

*İlgili siteye erişimin **Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca** engellenmesini teminen gerekli adli bildirimler yapılır.

Tanıtım ve Bilgilendirmelerde Aykırılık Halinde Yürütülen İşlemler

- ❖Sağlıkta tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri; ihbar/şikayet haricinde **Denetim Birimi** tarafından basın ve yayın organları, sosyal paylaşım ve internet siteleri üzerinden düzenli olarak taranır, afiş, tabela, billboard vb. incelemeleri yapılır.
- ❖Aykırı tanıtım ve bilgilendirme yaptığı tespit edilen kişi, kurum ve kuruluşlar ve bunlara ait web siteleri hakkında;

*Kanunen suç olan bir işleme yönlendirme olabileceğine kanaat getirilen durumlarda **savcılığa suç duyurusunda** bulunulur.

*Türk Tabipler Birliğine ve ilgili Tabip Odalarına bildirim yapılarak Tıbbi Deontoloji Nizamnamesine göre **disiplin incelemesi** yapılması istenir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'na bildirim yapılarak ilgili **yayınlar hakkında durdurma kararı** alınması sağlanır.

Özel Sağlık Kuruluşlarının Mevzuata Aykırı Tanıtım ve Bilgilendirmelerine Yönelik Uygulanan İdari Yaptırımlar

Yıl	Kurum Türü	Uyarı	İdari Para Cezası	Faaliyetin Durdurulması
				1 - 30 gün
2014	Özel Hastane	23		3
	Ayakta Teşhis Ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları	67	5	
2015	Özel Hastane	39		1
	Ayakta Teşhis Ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları	27		2
2016	Özel Hastane	28		
	Ayakta Teşhis Ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları	29	4	1
2017	Özel Hastane	4		1
	Ayakta Teşhis Ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları	50	5	
2018	Özel Hastane	44	-	
	Ayakta Teşhis Ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları	67	9	
2019	Özel Hastane	64	-	
	Ayakta Teşhis Ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları	94	11	4

Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulunca Uygulanan İdari Para Cezası ve Reklam Durdurma Kararı

REKLAM KURULUNCA UYGULANAN İDARİ PARA VE DURDURMA CEZA BİLGİLERİ (01 Ocak-31 Aralık 2019)

KATEGORİLER	Birim	Miktar
İnceleme Sayısı	Adet	277
Uygulanan İdari Para Cezası	TL	3.234.641 TL
Reklam Durdurma Kararı	Adet	232

TEŞEKKÜRLER